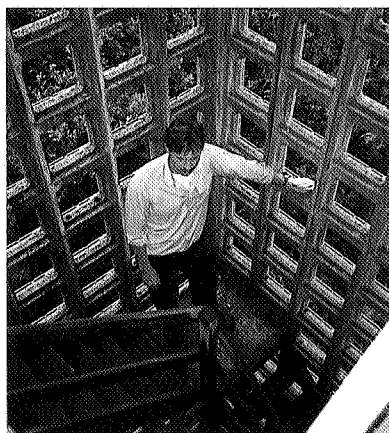

In Noorderbreedte 1995-5 is uitgebreid ingegaan op de luchtwachttorens in Noord-Nederland. Henk van Lochem uit Zeist, die een onderzoek doet naar luchtwachttorens in Nederland, attendeerde de redactie er evenwel op dat daarbij de luchtwachttoeren van Ruinen over het hoofd is gezien.

Jan Abrahamse

Luchtwachttoeren Ruinen

Deze toren is in vergelijking met andere torens, nog zeer gaaf. Van Lochem heeft om die reden Johan Kruiger van de afdeling Monumentenzorg van Drenthe verzocht de toren te plaatsen op de provinciale monumentenlijst, waarop overigens ook al de in erbarmelijke staat verkerende toren in Schoonebeek staat. Volgens de bouwtekening die bij de bouwvergunning hoort die de gemeente Ruinen op 4 december 1953 verleende, bedraagt de hoogte 21

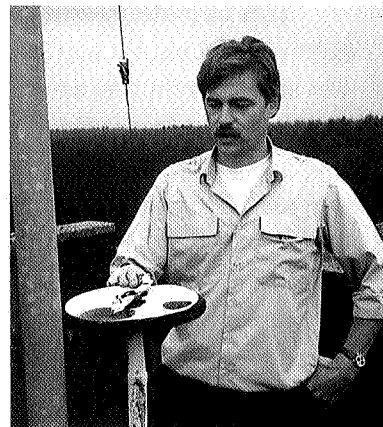

meter en heeft de toren f 17.400,- gekost. Vanuit de toren kan men met enige moeite over het bos uitkijken. Volgens Van Lochem is deze toren de op één na hoogste die nog in Nederland staat.

Steunzender

De toren is eigendom van Staatsbosbeheer en staat ten noordwesten van Echten, verscholen in de boswachterij Ruinen, aan de Ruinerweg 7. Bosopzichter Henk Vaessen woont in een woning naast de toren en kan in de archieven van Staatsbosbeheer niets anders vinden dan de opmerking: *'In de zomer van 1954 is een luchtwachttoeren gebouwd die men tevens als brandtoren mag gebruiken.'* De toren doet overigens al jaren als zodanig geen dienst meer. Wel wordt hij een aantal jaren gebruikt als steunzender voor het mobilfoonnet tussen drie locaties van Staatsbosbeheer in Drenthe. *'Na iedere onweersbui kijk ik naar de installatie op de toren, want de aardlekschakelaar is dan vaak afgeslagen. Dat komt vier of vijf keer per jaar voor'*, aldus Vaessen. De toren is niet toegankelijk voor het publiek. In de negen jaar dat Vaessen in Ruinen werkt is de toren één keer gebruikt tijdens

Henk Vaessen in de luchtwachttoeren bij Ruinen, foto's Jan Abrahamse

Henk Vaessen bij de draaischijf op de toren

een ME-oefening van de politie uit Hogeveen. *'Als het mobiele telefoonnet in deze omgeving beter ontsloten wordt, zullen we de mobilfoon wel afschaffen, maar wellicht wil PTT Telecom of Libertel hem dan huren als steunzender'*, vertelt Vaessen. Boven in de toren bevindt zich nog het restant van een draaischijf, waarmee men vijandelijke vliegende objecten en (later) branden kon lokaliseren.

Betonrot

De toren, die voorzien is van steunberen, is vergeleken met de andere luchtwachttoeren in Noord-Nederland in goede staat. De originele trappen zitten er nog in, maar Vaessen vindt de toren nogal gammel: *'Betonrot manifesteert zich, waardoor de bewapening bloot komt te liggen en het beton afbrokkelt. Aan het onderhoud van de toren wordt niets gedaan. We weten eigenlijk ook niet goed wat we ermee moeten, behalve dan als steunzender. We slopen hem niet. Ik denk dat onze dienst geen bezwaar zal maken als de provincie Drenthe de toren op de monumentenlijst wil zetten.'* Het past wel in het beleid van Staatsbosbeheer om de toren in te zetten als uitkijkpost, maar Vaessen is er niet enthousiast over omdat hij ernaast woont. —